

BASIN AÇIKLAMASI

Erdal AKTUĞ

TMMOB

Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şubesi
Yönetim Kurulu Başkanı

Elektrik kesintisi yönetim krizini aydınlatıyor

7 Ocak 2008 Bursa elektrik kesintisi, Türkiye Elektrik İletim AŞ`nin (TEİAŞ) sanayi trafo merkezindeki kesicinin arızalanması sonucu meydana gelen tripten dolayı Ovaakça Doğalgaz Çevrim Santrali'nin devre dışı kalmasından kaynaklanmıştır. Ovaakça Doğalgaz Çevrim Santrali'nin bir ünitesi zaten bakımda olduğundan dolayı uzun bir süre çalıştırılmamaktaydı. Bir ünitesi de doğalgaz sıkıntısından dolayı bir süre önce devreden çıkarılmıştı. Dolayısıyla kalan bir ünite, trafo merkezindeki kesicinin arızalanmasıyla devre dışı kalmıştır. 1400 MW'lık Ovaakça Doğalgaz Çevrim Santrali 300 MW'lık mertebesine düşmüştür. Bu açığın kapatılması için kentimizde ve Güney Marmara'nın bir bölümünde dönüşümlü olarak elektrik kesintileri yaşanmıştır.

Arz Güvenirliği Tehlikesi Büyüyor

Ülkemizde enerjide arz güvenliği sorunu her geçen gün açığa çıkmaktadır. Odamızın uzun yıllardır yapmış olduğu çalışmalarda, raporlarda, sempozyumlarda ifade ettiği gibi enerjideki yanlış politikaların sonuçları karşımıza gelmektedir. 1 Temmuz 2006 tarihinde yaşanan yine kentimizden başlayan 6 saatlik elektrik kesintisi bunun ilk işaretiydi. Dün ise bu işaretlerin ikincisi geldi. Üçüncüsünün gelmeyeceğini bu şartlar altında kimse garanti edemez.

Dün yaşanan elektrik kesintisi 154 kV'luk bara tarafında değil de 380 kV'luk bara kısmını da etkileseydi, 1 Temmuz'da yaşanan olayın benzeri dün de yaşanabilirdi.

Zaten pamuk ipliğine bağlı enerji arz güvenliği sistemden çekilen 500 ile 1000 MW'lık açık ile devam ederken sistemden yaklaşık 700 MW'ın

devreden çıkması ile krizin 2009'da değil daha yakın olduğu ortaya çıktı.

Ülkemiz, kurulu gücünün (40540 MW) yaklaşık 27.000-27.500 MW'ını kullanmaktadır. İhtiyacımız da yaklaşık 27.000 MW'lar civarında olunca enerjide arz güvenliği sorunu kendini açık olarak sıklıkla ortaya çıkarmaktadır. Gerekli yatırımları ve atıl durumda olan santrallere bakım yapmayarak yedek rezervini sağlayamayan kamu idaresi bir an önce soruna çözüm bulmalıdır.

Kentimizde yaşanan elektrik kesintisi teknik bir sorunla açığa çıkmıştır. Sorununun asıl nedeni ise enerjide arz güvenliğinin sağlanamamasından kaynaklanmaktadır.

Dışa Bağımlılık Faturası

Özelleştirme sürecinin başlamasıyla birlikte 1980'lerin son yıllarından itibaren dışa bağımlı bir kaynak olan doğalgazın ağırlığının giderek arttığı görülmektedir. Türkiye'de plansızlık,

enerji açığı oluşacağı söylemleri ve sermayeye alan açma yarışı içinde yap-işlet-devret ve yap-işlet projeleri ile doğalgaza dayalı kolay, çabuk ve yapım maliyeti daha düşük olan santraller özendirilmiş, %90'dan fazlası doğalgaz ile çalışan otoprodüktör santralleri de deyim yerindeyse pıtrak gibi çoğalmıştır.

Doğalgazın elektrik üretimindeki payı 1985'de %0,2 düzeyinde bulunurken, 1990 yılında %17,7'e, 1995'de %19,2'ye, 2000 yılında %37'e yükselmiştir. 2005 yılında ise doğalgazda elektrik üretimi, %43,8 oranı ile toplam elektrik üretiminin yarısına yaklaşmıştır. Bugün ise Başbakan Erdoğan'ın ifade ettiği üzere ürettiğimiz elektriğin yüzde 52'si doğalgaz çevrim santrallerinden elde ettiğimiz elektrikten sağlanmaktadır. Bu oran elektrik enerjisinde dışa bağımlı olduğumuzun açık delili olup enerji politikalarının yanlışlığının örtük itirafı olarak anlaşılmalıdır. Çünkü bir ülke

eğer elektrik enerjisinin %52 oranındaki kısmını dışa bağımlı kaynaklardan sağlıyorsa bu uluslararası siyasal gelişmelerinde de karşılıklı etkiyeceği sonucunu doğurur.

Nitekim Rusya'nın son dönemde Asya'da yaptığı anlaşmalar dikkate alındığında, Nabucco Projesi gibi doğalgazdaki ülke çeşitlendirme stratejisinin çıkmaza girdiği bilinmektedir. İran'ın durumunda ABD'yle ilişkiler nedeniyle var olan belirsizlik göz önünde bulundurulduğunda Türkiye'nin Azerbaycan dışında elinde alternatif kalmadığı da görülmektedir. Bu ise Rusya'nın doğalgaz satışında belirleyici olması ve zamların kaçınılmazlığını artırmaktadır. Ki Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün ABD gezisinin ardından İran'ın ülkemize verdiği doğalgazı kesmesi siyasi gelişmelerin enerji alanında belirsizlikleri arttıracaklarını göstermektedir.

Enerjide dışa bağımlılık haliyle siyasette de dışa bağımlılığı doğuracaktır.

Enerji politikalarının iflasın sonuçları

Bir kamu hizmeti olan elektrik alanı, yaşadığımız elektrik kesintisi olayında da görüldüğü gibi, termik santralleri, doğalgaz santralleri, trafolar, dağıtım ve iletim şebekeleri ile birlikte bir bütündür. Bu bütünün parçalanmış olmasının da ülkemize yarar değil, zarar getireceği açıktır. Daha fazla sistemde tahribat yaratmadan hemen, şimdi, acil olarak kamusal çözümler üretilmesi gerekmektedir.

Bu nedenle acilen yapılması gerekenler:

- * Arz güvenirliliği sağlanmalıdır.
- * Bir an önce 4646 ve 4628 gibi yasalar kaldırılarak kamu idaresinin yatırım yapmasının önü açılmalı ve dışa bağımlılık azaltılmalıdır.
- * Doğalgaz depolama alanları acilen devreye sokulmalıdır.
- * Enterkonnekte şebeke yenilenmeli, alternatif ring hatlar yapılmalı, iletim hatları gözden geçirilmelidir. Gerekli bakımlar için ödenek ayrılmalıdır.
- * Milli Yük tevzi merkezi yük alma ve atma koordinasyonunu iyi sağlamalı tüm konuşmalar kayıt altına alınmalı bazı yaptırımlar sözleşmelere konmalıdır.
- * Enerji sisteminde otoprodüktör ve

otoprodüktör grupları, güneş, rüzgar santralleri, hidrolik santraller, termik santraller, komple bir bütünün parçası olarak çözülmeye çalışılmalıdır.

* Özelleştirmeler yeniden gözden geçirilmelidir. Elektrik üretim ve dağıtım şirketlerinin özelleştirilmeleri yapılırken ileride ne gibi sorunlar yaratacağı düşünülmeli adımlar şimdiden doğru atılmalı yeni projeler buna göre hazırlanmalıdır. Dağıtım ve üretim şirketlerinin özelleştirilmesinden derhal vazgeçilmelidir.

7 Ocak 2008 Bursa elektrik kesintisinin açığa çıkardığı gibi Elektrik Üretimi ve Dağıtımını birlikte, kamu eliyle ve yerli kaynaklarla yapılmalıdır. Odamız enerjinin kendisinin değil enerji yönetiminin sorun olduğunu yıllardır belirtmektedir. Bu nedenle Enerji Politikaları ve Yönetimi kamu tarafından, uzmanlar, meslek odaları ve yurttaşların katılımıyla planlanmalı ve uygulanmalıdır. Bugünümüzü doğru planlayıp yönetemeyenlerin yarınlarımızı planlayıp yönetmeye hiç hakları yoktur

Enerjine Sahip Çık, Geleceğini Karartma...

Enerjimiz kalmadı

Güney Soydan PEHLİVAN BHA
Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Bursa Şube Başkanı Erdal Aktuğ, Türkiye'nin ciddi bir enerji darboğazı içinde bulunduğunu, 27 bin 500 megawatt enerji üretimine karşın tüketimi ise 27 bin megawatt bulduğuna ilişkin olarak, "En büyük bir arzda karşılıklı kayıplar. Her şey pamuk ipliğine bağlı" dedi.

Aktuğ, EMO'da düzenlenen basın toplantısında, enerji darboğazına başka nedenler olarak, dışa bağımlı politikaları, enerji alanındaki yatırımların ihmal edilmesini ve kaynakların oranındaki azlığı gösterdi.

Enerjide gelişen sıkıntıyı aşılayabilmek için Ovaçık Doğalgaz Çevrim Santrali'nde önceki gün yapılan arızanın yenileri olacağına ilişkin çirkin Aktuğ, "Kesinti yüzde 70'i elektrikleze edildi. Eğer o anıza 380 kilovoltluk kesme tekerbi etseydik, İnanç Bursa'yı, Oğney Marmara Bölgesi'nde kesinti yaşanmış" diye konuştu.

SANTRALLAR YATIYOR!
Mevki vatalık kay

Karanlık günler kapıda
Enerjide dışa bağımlığın ağır faturasını kavgı kavgıya kalan Türkiye, doğalgazdaki sıkıntıyı aşamadan elektrikte büyük sıkıntıya girdi.

JENERATÖR SATIŞI ARTTI
Ovaçık Doğalgaz Çevrim Santrali'nde önceki gün yapılan arızanın yenileri olacağına ilişkin Aktuğ, "Kesinti yüzde 70'i elektrikleze edildi. Eğer o anıza 380 kilovoltluk kesme tekerbi etseydik, İnanç Bursa'yı, Oğney Marmara Bölgesi'nde kesinti yaşanmış" diye konuştu.

EMO: ENERJİDE ARZ GÜVENİRLİĞİ YETERSİZ

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Bursa Şube Başkanı Erdal Aktuğ, Bursa'da yaşanan sorunların teknik arzdan kaynaklı değil, asıl meselelerin arz güvenirliliğinin sağlanmamasından kaynaklandığını söyledi. Aktuğ, Oda meclisinde dün düzenlenen toplantıda, Bursa'da önceki gün yaşanan elektrik kesintileri konusunda görüşlerini dile getirdi. Ovaçık Doğalgaz Çevrim Santrali'nin bir ünitesinin doğalgaz sıkıntısından dolayı bir süre önce devre dışı bırakıldığını hatırlatan Aktuğ, "Bir ünite de kesinti arzından dolayı devre dışı kaldı. Bu elektrik kesintisi yazandı. Bir defakaya enerjide dışa bağımlı ve arz güvenirliliğinin konuşulması gerektiği" dedi.

Sıkıntı yaşarsınız
TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Bursa Şube Başkanı Erdal Aktuğ, "Ülkemizde enerjiye arz güvenirliliği her geçen gün azalıyor" dedi.

EMO: Politika değiştirilmeli
Elektrik ve doğalgaz zan

Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şube Başkanı Erdal Aktuğ, önceki gün elektrik kesintisi teknik arzdan kaynaklı değil, asıl meselelerin arz güvenirliliğinin sağlanmamasından kaynaklandığını söyledi. Aktuğ, Oda meclisinde dün düzenlenen toplantıda, Bursa'da önceki gün yaşanan elektrik kesintileri konusunda görüşlerini dile getirdi. Ovaçık Doğalgaz Çevrim Santrali'nin bir ünitesinin doğalgaz sıkıntısından dolayı bir süre önce devre dışı bırakıldığını hatırlatan Aktuğ, "Bir ünite de kesinti arzından dolayı devre dışı kaldı. Bu elektrik kesintisi yazandı. Bir defakaya enerjide dışa bağımlı ve arz güvenirliliğinin konuşulması gerektiği" dedi.

EMO: Enerjiye yasa
Bursa'da yaşanan sorunların teknik arzdan kaynaklı değil, asıl meselelerin arz güvenirliliğinin sağlanmamasından kaynaklandığını söyledi. Aktuğ, Oda meclisinde dün düzenlenen toplantıda, Bursa'da önceki gün yaşanan elektrik kesintileri konusunda görüşlerini dile getirdi. Ovaçık Doğalgaz Çevrim Santrali'nin bir ünitesinin doğalgaz sıkıntısından dolayı bir süre önce devre dışı bırakıldığını hatırlatan Aktuğ, "Bir ünite de kesinti arzından dolayı devre dışı kaldı. Bu elektrik kesintisi yazandı. Bir defakaya enerjide dışa bağımlı ve arz güvenirliliğinin konuşulması gerektiği" dedi.

Dışa bağımlılık sıkıntıya yaşatacak

Elektrik Mühendisleri Odası Bursa Şube Başkanı Erdal Aktuğ, Bursa'da yaşanan sorunların teknik arzdan kaynaklı değil, asıl meselelerin arz güvenirliliğinin sağlanmamasından kaynaklandığını söyledi. Aktuğ, Oda meclisinde dün düzenlenen toplantıda, Bursa'da önceki gün yaşanan elektrik kesintileri konusunda görüşlerini dile getirdi. Ovaçık Doğalgaz Çevrim Santrali'nin bir ünitesinin doğalgaz sıkıntısından dolayı bir süre önce devre dışı bırakıldığını hatırlatan Aktuğ, "Bir ünite de kesinti arzından dolayı devre dışı kaldı. Bu elektrik kesintisi yazandı. Bir defakaya enerjide dışa bağımlı ve arz güvenirliliğinin konuşulması gerektiği" dedi.

'Elektrik kesintileri ihracatı da vurur'

SULE VURAL
TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Bursa Şube Başkanı Erdal Aktuğ, "Elektrik kesintileri ihracatı da vurur" dedi.

'ZARF UZUNLUĞU'
EMO Bursa Şube Başkanı Erdal Aktuğ, "Zarf uzunluğu" dedi.